

HELYI TANTERV 2013

Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

KERETTANTERV: Általános iskola 1–4. évfolyam

Készült az

- 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről kiegészítések és korrekciók:
- 23/2013. (III. 29.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 6/2014. (I. 29.) számú EMMI rendelet – az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet – a köznevelés szabályozására vonatkozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról alapján

TANTÁRGY: TECHNIKA, ÉLETVITEL GYAKORLAT

„A” változat

ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT:

	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>
Kötelező óraszám (90 %)	32	32	32	32
Szabadon tervezhető (10%)	4	4	4	4

HELYI TANTERV 2013

1–2. ÉVFOLYAM

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja az 1–2. évfolyamon, hogy a kulcskompetenciák – különösen a természettudományos-technikai kompetencia – fejlesztésével a gyermek az életkori sajátosságainak megfelelő szinten tapasztalatokat szerezzen az őt közvetlenül körülvevő világról. A készségek és képességek alakítása során olyan módszereket sajátítson el, amelyek egyaránt segítik a tájékozódásban, a természeti, társadalmi és technikai környezetbe való beilleszkedésében és az örömmel végzett alkotó munkájában. Támogassa az óvodai játékból az iskolai munkába való átmenetét, elősegítse a hatékony és egyre önállóbbá váló tanulását, a mindennapokban nélkülözhetetlen elemi ismeretek befogadását, a kézügyesség fejlődését szolgáló játékos tevékenységeket, a tanulás és a munka tiszteletét, megszeretését, a tudás, az alapvető értékek, a megőrzendő hagyományok megbecsülését. Egyre fontosabbá válik az önálló, egyéni munkálkodás mellett a csoportmunkában történő, egymást segítő munkavégzés. A szociális és állampolgári kompetencia alakítása a közvetlen környezet, a családi életvitel formálásával, a családi és iskolai körben vállalható feladatok, valamint a munkamegosztás lehetőségeinek megismerésével kezdődik. Az anyanyelvi kommunikáció készségeinek fejlesztése kiemelt terület a célok, feladatok megvalósítása során. A különböző játékok közben szinte észrevétlenül bővül a szókincs, fejlődik a nyelvhasználat. A mindennapokban elvégzendő munkák során az anyagok felhasználásához, feldolgozásához, átalakításához szükséges szokások és elemi munkafogások ismeretei a mozgáskoordináció fejlesztését, az eszköz- és szerszámhasználat gyakorlását szolgálják. A matematikai kompetencia fejlődését a becslések, mérések, számítások, a síkbeli és térbeli alakzatokkal történő manipuláció, a válogatások és a csoportosítások segítik. A kezdetben mintakövetéssel készített, majd az alkotó fantázia által vezérelt önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok hozzájárulnak az esztétikai érzék fejlődéséhez. A kézműves foglalkozások, a népművészeti alkotások megismerése révén, az esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésével a tanulók nyitottá válnak a világ sokfélesége és nemzeti kulturális örökségünk iránt. Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelést szolgálja az egyéni életvitel formálása a táplálkozás, az öltözködés, a higiénia, és a helyes időbeosztás terén.

Minden évben visszatérő programok a családi, az osztály- és az iskolai rendezvények. A kisebb és nagyobb közösségek ünnepei a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek őrzése mellett a kikapcsolódást, a szabadidő hasznos eltöltését segítik. Mintát adnak az ünnepre való felkészüléshez, az ünnepléshez, az ünneplés utáni teendők végzéséhez. A „kezdeményezőképeség és a feladatvégzésre vállalkozás” fejlesztését szolgálja a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival való ismerkedés, a kommunikáció, az egyeztetés, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása, a kockázati tényezők mérlegelése, a munkavégzés egyénileg és csapatban, a tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) életkornak megfelelő értékelése, elemzése, s ezek megszívlelése.

A gyalogos közlekedés alapvető tudnivalóinak, a veszélyhelyzetek és a balesetek megelőzését célzó szabályok megismerése és azok szituációs játékokban való élményszerű

HELYI TANTERV 2013

alkalmazása megalapozza a biztonságos és önálló közlekedéshez szükséges szokások kialakulását.

A szociális kompetencia programcsomag a rajz és vizuális kultúra, valamint a technika és életvitel tantárgyakon került bevezetésre 30 óra lefedettségben.

A modulok az első négy évfolyamon a közvetlen fizikai és szociális környezetből, a hétköznapi élet jelenségeiből, eseményeiből, a gyerekek közösségi élményeiből merítik témáikat, illetve nyújtanak segítséget ezek feldolgozásához.

A modulok megvalósítása 2 x 45 vagy 3 x 45 percet igényel. Ez az időkeret lehetővé teszi, hogy szabadban szervezett programok, munka- és eszközigényes megfigyelések, vizsgálatok, illetve alkotó tevékenységek is teljes értékűen beépülhessenek a foglalkozásokba.

Kiemelt fejlesztési területek

A programcsomagban a szociális kompetenciák egyik területének, az együttműködési készségeknek és az együttműködés képességének a megalapozását és fejlesztését célozzuk meg. Az együttműködési készségek, az együttműködési képesség a szűkebb környezettel kialakított harmonikus kapcsolat egyik alapvető feltételét jelentik, és a személyes életben, az egzisztenciális célok megvalósításában és a demokratikus társadalom felelős polgáraként folytatott cselekvő részvételben egyaránt elengedhetetlenek. Mivel olyan személyes és társas kompetenciák fejlesztését tűztük ki, amelyek kialakulása már egészen korai életkorban elkezdődik, és sok elemük szintén viszonylag korán rögzül, később pedig csak nehezebben változtatható, a fejlesztést az iskolába lépéskor kell megkezdeni.

A szociális kompetencia-programok mindegyikén belül megcélzott képességterületek:

• **Önismeret** – egy önmagunkról alkotott reális kép, amely a szubjektív énkép és a mások által visszatükrözött kép dinamikus egyensúlyából alakul ki, megélt tapasztalatok és rendszeres önértékelés révén.

• **Identitás** – az emberi világ különböző csoportjaihoz való tartozás felismerése, megélése és tudatos vállalása révén kialakuló, differenciált felépítésű önazonosság.

• **Önállóság és önbizalom** – amely az elfogadottságból fakadó érzelmi biztonságon, a tévedés jogán, a reális önismereten és az identitás életkornak megfelelő stabilitásán alapul.

• **Szabálykövetés és szabályalkotás** – amely mindenféle emberi együttélés és sikeres együttműködés alapvető feltétele.

• **Empátia** – a mások érzelmi állapotára való ráhangolódás képessége, a megértés, a sikeres kommunikáció és az eredményes együttműködés alapja.

• **Kooperáció** – a másokkal való együttműködés képessége, amely a békés együttélés, és minden fajta konfliktus, illetve probléma megoldásának nélkülözhetetlen feltétele.

HELYI TANTERV 2013

Tematikai egység	Órakeret	1. évfolyam	2. évfolyam
1. Család, otthon, háztartás	16 óra	8 óra+1 óra	8 óra+1 óra
2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	32 óra	16 óra+1 óra	16 óra+1 óra
3. Közlekedés	6 óra	3 óra+1 óra	3 óra+1 óra
4. Közösségi munka, közösségi szerepek	10 óra	5 óra+1 óra	5 óra+1 óra
Szabadon felhasználható	8 óra	4 óra	4 óra
Összesen:	72 óra	36 óra	36 óra

Tematikai egység	Órakeret	3. évfolyam	4. évfolyam
1. Család, otthon, háztartás	12 óra	6 óra+1 óra	6 óra+1 óra
2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	32 óra	16 óra+1 óra	16 óra+1 óra
3. Közlekedés	8 óra	4 óra+1 óra	4 óra+1 óra
4. Közösségi munka, közösségi szerepek	12 óra	6 óra+1 óra	6 óra+1 óra
Szabadon felhasználható:	8 óra	4 óra	4 óra
Összesen:	72 óra	36 óra	36 óra

HELYI TANTERV 2013

ÉVFOLYAM

Képességfejlesztési fókuszok:

A személyes kompetenciák terén

- önszabályozó képesség – türelem, figyelem, önbizalom
- önellátási motívum: élményszerzés
- önvédelmi motívum: önállóság

A kognitív kompetenciák terén:

- kreativitás, alkotóképesség

A szociális kompetenciák terén:

- együttélési képesség: az együttműködési készségek fejlesztésének megalapozása: közös jelek és közös szabályok megalkotása és tanulása; egyszerű kooperatív technikák megismerése és alkalmazása, beleérző képesség
- kommunikációs képesség/érzelmi és verbális szociális kommunikáció: a baráti érzést, bizalmi légkört fenntartó verbális és nonverbális kommunikáció alapformái

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészség tudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Szókincsbővítés. Az önismeret fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

HELYI TANTERV 2013

<p><i>1.1. Élet a családban</i> Hétköznapok és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal, síkbábokkal. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.2. Biztonságos otthon</i> Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtóeszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok, napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné.</p>
<p><i>1.3. Családi időbeosztás</i> Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. Rajzos programajánlat készítése.</p>	<p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p>
<p><i>1.4. Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Személyes higiéné, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztán tartása. Takarékosság energiával, vízzel. A szelektív hulladékgyűjtés célja, jelentősége és megvalósítása.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p><i>1.5. Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcsstál, szendvics készítése. <u>Helyi sajátosságok: egészség nap, egészséges életmód.</u></p>	
<p><i>1.6. Testápolás</i> Higiéné. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.</p>	

HELYI TANTERV 2013

<p><i>1.7. Célszerű öltözködés</i> A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Szekrényrendezés. Öltöztetőbaba modell ruhatárának rajzolása, öltöztetése.</p>	
<p><i>1.8. Növényápolás, állatgondozás</i> Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbiállatok gondozása, felelős állattartás.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 18 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban. A munka során felhasználandó anyagok technológiai tulajdonságainak megtapasztalása, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel. Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig. Kézügyesség fejlesztése. Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata. Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben.</p>	

HELYI TANTERV 2013

	<p>Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása. Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása. Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Az anyagok</i> Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján). A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> anyagok, érezsérvek, érezkelés.</p>
<p><i>2.2. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek alakítása</i> Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, mintázással. Papír alakítása tépéssel, hajtogatással, nyírással, ragasztással. Fűzőlapmunka. Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással. Fémhuzal alakítása hajlítással. Szálak anyagok, fonal jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezelés, gyöngyfüzés). Gombfelvarrás. Síkbábok készítése papír, fa, fonal és textilanyagok felhasználásával. Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.) Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. Takarékos anyagfelhasználás. A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban. <u>Helyi sajátosságok: Népi mesterségek, alkotások, helyi művészek alkotásainak megismerése.</u></p>	<p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok, összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének</p>
<p><i>2.3. Építés</i> Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, fémépítő,</p>	

HELYI TANTERV 2013

Lego – felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló elképzeléssel.	felismerése). <i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, átalakított anyag, sablon, mintaelem, szálas anyag, fonás, csomózás, nemezelés, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény, építőelem.

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedés szabályai</i></p> <p>A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa, a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete.</p> <p><u>Helyi sajátosságok:</u> <u>Helyi közlekedés ismerete, rendőrök előadása a helyes közlekedésről.</u></p>		<p><i>Környezetismeret:</i> közlekedési eszközök.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és</p>

HELYI TANTERV 2013

<p>3.2. <i>A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i> A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása. <u>Helyi sajátosságok:</u> <u>Utazás busszal, vonattal.</u></p>	szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).
<p>3.3. <i>A közlekedésben rejlő veszélyek</i> A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.

HELYI TANTERV 2013

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában.</p> <p>Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása.</p> <p>Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események</i></p> <p>Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok.</p> <p>Esküvő, temetés, baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai.</p> <p>Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése.</p> <p>Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása.</p> <p>A tapasztalatok megbeszélése.</p>		<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>
<p><i>4.2. Iskolai és osztályrendezvények</i></p> <p>Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók.</p> <p>A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése.</p> <p>A biztonságos környezet megteremtése.</p> <p>A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása.</p> <p><u>Helyi sajátosságok:</u></p> <p><u>Iskolánk ünnepei, hagyományai, előkészületek: Pilinszky nap, karácsonyi projekt, kézmosás világnapja, egészség nap</u></p>		

HELYI TANTERV 2013

<i>4.3. A közösségért végzett munka</i> Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, munkaszervezés, program, dekoráció.

A fejlesztés várt eredményei az első évfolyam végén	<p>A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.</p> <p>Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.</p> <p>A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.</p> <p>A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.</p> <p>Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.</p> <p>Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.</p> <p>A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.</p> <p>Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.</p> <p>Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szál as anyagok, textilek magabiztos alakítása.</p> <p>Építés mintakövetéssel és önállóan.</p> <p>Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.</p> <p>A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.</p>
--	---

HELYI TANTERV 2013

Osztályozás, értékelés

Jeles(5)

- A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.
- Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.
- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában rendkívül ügyes.
- A technika órán készülő munkadarab tervezésében kreatív, a kivitelezésben pedig igényes, pontos.

Jó(4)

- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni.
- Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.
- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában tudása korának megfelelő.
- A technika órán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes, pontos.

Közepes(3)

- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni. Munkavégzés előtt és közben időnként biztatást igényel.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan. Általános tájékozottsága kissé hiányos.
- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában időnként bizonytalan.
- A technika órán készülő munkadarab kivitelezésekor türelme, pontosságra törekvése változó.

Elégséges(2)

- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése gyenge. Munkavégzés előtt és közben folyamatos biztatást és segítséget igényel.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan. Általános tájékozottsága nagyon hiányos.
- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában általában bizonytalan, sok segítséget igényel.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes, kapkodó.

Elégtelen(1)

- A tantervi minimumot és a továbbhaladás feltételeit még nem teljesítette.

HELYI TANTERV 2013

2. ÉVFOLYAM

KÉPESSÉGFEJLESZTÉSI TERÜLET

Együttlét

A személyes kompetenciák terén:

- önszabályozó képesség
- türelem, figyelem, önbizalom
- önellátási motívum: élmény-szerzés
- önvédelmi motívum: önállóság

A kognitív kompetenciák terén:

- kreativitás, alkotóképesség

A szociális kompetenciák terén:

- együttélési képesség: az együttműködési készségek fejlesztésének megalapozása: közös jelek és közös szabályok megalkotása és tanulása; egyszerű kooperatív technikák megismerése és alkalmazása, beleérző képesség
- kommunikációs képesség /érzelmi és verbálisszociális kommunikáció: a baráti érzést, bizalmi légkört fenntartó verbális és nonverbális kommunikáció alapformá

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Az elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészség tudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Szókincsbővítés.	

HELYI TANTERV 2013

Az önismeret fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Élet a családban</i> Hétköznapi és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal, síkbábokkal. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok, napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné.</p> <p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p><i>1.2. Biztonságos otthon</i> Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtóeszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	
<p><i>1.3. Családi időbeosztás</i> Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. Rajzos programajánlat készítése.</p>	
<p><i>1.4. Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Személyes higiéné, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztán tartása. Takarékosság energiával, vízzel. A szelektív hulladékgyűjtés célja, jelentősége és megvalósítása.</p>	
<p><i>1.5. Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcsstál, szendvics készítése.</p>	
<p><i>1.6. Testápolás</i> Higiéné. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.</p>	

HELYI TANTERV 2013

<p><i>1.7. Célszerű öltözködés</i> A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Szekrényrendezés. Öltöztetőbaba modell ruhatárának rajzolása, öltöztetése.</p>	
<p><i>1.8. Növényápolás, állatgondozás</i> Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbyállatok gondozása, felelős állattartás.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 18 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban. A munka során felhasználandó anyagok technológiai tulajdonságainak megtapasztalása, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel. Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig. Kézügyesség fejlesztése. Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata. Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben.</p>	

HELYI TANTERV 2013

	<p>Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása. Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Az anyagok</i> Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján). A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> anyagok, érzékszervek, érzékelés.</p>
<p><i>2.2. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek alakítása</i> Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, mintázással. Papír alakítása tépéssel, hajtogatással, nyírással, ragasztással. Fűzőlapmunka. Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással. Fémhuzal alakítása hajlítással. Szálak anyagok, fonal jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezelés, gyöngyfüzés). Gombfelvarrás. Síkbábok készítése papír, fa, fonal és textilanyagok felhasználásával. Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.) Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. Takarékos anyagfelhasználás. A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban. Helyi sajátosságok: Helyi népi mesterségek, művészek megismerése.</p>	<p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok, összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az</p>
<p><i>2.3. Építés</i> Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, fémépítő, Lego – felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló</p>	<p>események sorrendjének</p>

HELYI TANTERV 2013

elképzeléssel.	felismerése). <i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, átalakított anyag, sablon, mintaelem, szálas anyag, fonás, csomózás, nemezelés, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény, építőelem.

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedés szabályai</i> A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa, a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete. <u>Közlekedés a városunkban, helyi rendőrök előadásai. A víz hete témahét.</u></p>		<p><i>Környezetismeret:</i> közlekedési eszközök.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és</p>
<p><i>3.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i></p>		

HELYI TANTERV 2013

<p>A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.</p>	<p>szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>
<p><i>3.3. A közlekedésben rejlő veszélyek</i> A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.</p>

HELYI TANTERV 2013

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában.</p> <p>Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása.</p> <p>Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események</i></p> <p>Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok.</p> <p>Esküvő, temetés, baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai.</p> <p>Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése.</p> <p>Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása.</p> <p>A tapasztalatok megbeszélése.</p>		<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>
<p><i>4.2. Iskolai és osztályrendezvények</i></p> <p>Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók.</p> <p>A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése.</p> <p>A biztonságos környezet megteremtése.</p> <p>A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása.</p> <p><u>Iskolánk ünnepei, hagyományai, előkészületek: Pilinszky nap, karácsonyi projekt, kézmosás világnapja, egészség nap.</u></p>		

HELYI TANTERV 2013

4.3. A közösségért végzett munka

Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával.

Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása.

A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.

**Kulcsfogalmak/
fogalmak**

Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, munkaszervezés, program, dekoráció.

HELYI TANTERV 2013

<p>A fejlesztés várt eredményei a második évfolyam végén</p>	<p>A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.</p> <p>Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.</p> <p>A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.</p> <p>A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.</p> <p>Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.</p> <p>Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.</p> <p>Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.</p> <p>Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása.</p> <p>Építés mintakövetéssel és önállóan.</p> <p>Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.</p> <p>A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az útesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.</p>
---	--

Osztályozás, értékelés

Jeles(5)

A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.

Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában rendkívül ügyes.

HELYI TANTERV 2013

A technika órán készülő munkadarab tervezésében kreatív, a kivitelezésben pedig igényes, pontos.

Jó(4)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni.

Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában tudása korának megfelelő.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes, pontos.

Közepes(3)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni. Munkavégzés előtt és közben időnként biztatást igényel.

Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.

Általános tájékozottsága kissé hiányos.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában időnként bizonytalan.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésekor türelme, pontosságra törekvése változó.

Elégséges(2)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése gyenge. Munkavégzés előtt és közben folyamatos biztatást és segítséget igényel.

Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.

Általános tájékozottsága nagyon hiányos.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában általában bizonytalan, sok segítséget igényel.

A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes, kapkodó.

Elégtelen(1)

A tantervi minimumot és a továbbhaladás feltételeit még nem teljesítette.

HELYI TANTERV 2013

3–4. ÉVFOLYAM

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja a 3–4. évfolyamon, hogy a kulcskompetenciák további fejlesztésével a gyermek bővítse az életkori sajátosságainak megfelelő szinten az őt közvetlenül körülvevő világról szerzett tapasztalatait és ismereteit. A mindennapok gyakorlatában egyre inkább nélkülözhetetlen életviteli ismeretek mellett a kézügyesség és az alkotó fantázia fejlesztésével a gyermekek az örömteli tanulásra és munkavégzésre kapnak ösztönzést. Egyre alaposabban és egyre többet ismernek meg az erkölcsi értékekből, a megőrzendő szokásokból, a nemzeti hagyományokból, a magyar kultúrából. A tevékenységek közbeni magatartási szabályok betartása különösen fontos, ez megalapozza az emberek közötti kapcsolatok, illetve a társadalmi érintkezés bonyolult illemszabályainak elsajátítását. Az önállóságra törekvés ösztönzése új tanulási-tanítási módszerek alkalmazását igényli, amelyekhez az egyéni munkálkodás mellett csoportmunka is szükséges. Javarást még bemutatás utáni mintakövetéssel készülnek a munkadarabok, de egyre önállóan, a saját műveleti sorrendet is követve. A kivitelezés során a kézügyesség, a mozgáskoordináció, a testtartás, az erőkifejtés továbbfejlesztése közben az anyag, a forma, a szerkezet, a funkció és az esztétikum összefüggései is érvényesülnek. Kiemelten fontos cél a helyes munkafogások és a célszerű, balesetmentes szerszámhasználat betartása. A folytatódó népi tárgyalkotó tevékenységek a már megismert anyagok felhasználását, a művészi kifejezés sokféleségét tükrözik. A szókincs bővítése és a szaknyelvi elemek használata továbbra is játékos keretek közt történik. Mindeközben a műszaki rajzi ismeretek megalapozása is elkezdődik.

Az önkiszolgálás és a segítő tevékenységek az életkornak megfelelően, a családi és közösségi munkamegosztás keretei közötti tudatos feladatvállalással fejlődnek tovább. Egyre határozottabb fejlesztési cél az egészség- és környezettudatos életvitel megalapozása.

A közlekedési kultúra a gyalogos közlekedés alapvető szabályainak készségi szintű alkalmazása után a kerékpáros és a tömegközlekedésben való önálló részvétellel, a biztonságos közlekedés magatartási követelményeinek elsajátításával gazdagodik.

A közösségi munka, a közösségi szerepek további gyakorlása az egyéni együttműködési készség és a csoportkoherencia fejlődését szolgálja.

HELYI TANTERV 2013

3. ÉVFOLYAM

KÉPESSÉG-FEJLESZTÉSI TERÜLET:

Közösség

A személyes kompetenciák terén:

- önellátási motívumok: élményszükséglet, örömeire való képességképesség
- önfejlesztési motívumok: önmegismerés, önértékelésre való késztetés, önfejlődés vágya
- önfejlesztő képesség: tudatosság
- önszabályozási motívumok: önbizalom
- önvédelmi motívumok: öntevékenység
- önvédő képesség: kudarcűrész
- önellátó képesség: önkifejezés

A kognitív kompetenciák terén:

- kognitív motívumok: környezettudatosság, kíváncsiság
- kommunikatív képesség: anyanyelvi beszéd és beszédértés
- gondolkodási képességek: kombinatív képesség, konvertáló képesség ismeretszerzés, logikai képesség: összefüggések felismerése
- tudásszerző képességek: problémamegoldó képesség, ismeretszerzés: információk keresése és kiválasztása, kreativitás

A szociális kompetenciák terén:

- kommunikatív motívum: kulturális relativitás, értékek képviselése
- együttélési képesség: kapcsolatkezelés, empátia, együttműködés: segítőkészség, felelősségvállalás, elfogadás
- együttműködési motívum: szociális érzékenység
- érzelmi és verbális szociális kommunikáció: véleményalkotás, - nyilvánítás, vitakészség
- önvédelmi, identitásvédő motívum: értékek képviselése

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról és tevékenységeinek szerepéről. Egészséges családi munkamegosztás és elemi munkaszokások ismerete. Cselekvő hozzáállás, személyes felelősségvállalás példáinak ismerete.	

HELYI TANTERV 2013

	<p>Odafigyelés a környezetre, együttműködés a családi és az iskolai közösségben.</p> <p>Természeti, társadalmi és technikai környezetünk és a megtapasztalt természetátalakító munkák alapvető ismerete.</p> <p>Információszerzés a problémák megoldására irányuló tevékenységekkel kapcsolatban, és a kapott információk felhasználása.</p>
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Értékek közvetítése által a pozitív akarati tulajdonságok fejlesztése.</p> <p>Az elvárt jó magatartási elemek (engedelmesség, alkalmazkodás, udvariasság) gyakoroltatása és a tulajdonságok tárházának bővítése (önállóság, határozottság, segítőkészség, közösségi érzés, másokon való segítség, tolerancia) a tevékenységek végzése közben.</p> <p>Elvárások, normák megfogalmazása, közösségi egyeztetése, betartásuk elvárása, az együttműködés és egymás munkájának jó szándékkal történő értékelése, érzések és ellenérzések építő jellegű kifejezése, a vélemények nyílt közlése, egyszerű indoklása.</p>
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Kapcsolódási pontok	
<p><i>1.1. Önkiszolgálás, vendéglátás</i></p> <p>Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, különböző élethelyzetekben történő önkiszolgáló tevékenység gyakorlása.</p> <p>Egyszerű hideg étel (pl. szendvics, hidegtál) elkészítése. Teafőzés.</p> <p>Vendéglátás. Néhány egyszerű vendégváró étel, csemege elkészítése.</p> <p>Asztalterítés és tálalás szabályai. Szalvétahajtogatás.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i></p> <p>család, rokonság, hétköznapi és ünnepi alkalmak, emberi test, egészséges életmód.</p>
<p><i>1.2. Családi ünnepek</i></p> <p>Ünnepelés a családban. Családi szokások és hagyományok.</p> <p>Az ünnep hangulatát kifejező dekoráció készítése.</p> <p>Ajándékkészítés, csomagolás. Az ajándékozás módja, formája.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i></p> <p>szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.3. Gazdálkodás a háztartásban</i></p> <p>Takarékosság alapanyaggal, energiával, idővel, pénzzel, fogyasztási cikkekkel.</p> <p>Bevételek, kiadások. Zsebpénz kezelése, beosztása.</p>	<p><i>Matematika:</i></p> <p>problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.</p>
<p><i>1.4. Egészségünk</i></p> <p>Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek).</p> <p>Egészségkárosító és környezetszennyező hatások a háztartásban. Megelőzés, kármentesítés.</p> <p>Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek.</p> <p>Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> egészség és környezeti hatások, önismeret, felelősség,</p>

HELYI TANTERV 2013

<p>segélyhívás szabályai.</p> <p><u>Helyi sajátosságok: Egészség nap, egészséges életmód</u></p>	<p>példakép, kapcsolatépítés, kapcsolattartás.</p>
<p><i>1.5. Önismeret</i></p> <p>Önismeret, felelősségvállalás, tudatosság a munkák végzésekor. Önellenőrzés, hibák javítása.</p>	
<p><i>1.6. A háztartásban használt vegyszerek</i></p> <p>A háztartásban használt vegyszerek (pl. tisztítószer, kozmetikumok, festékek, ragasztók) használati utasításainak tanulmányozása. Környezetbarát termékek előnyben részesítése. Házi praktikák gyűjtése, ismertetése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Életvitel, élettér, élővilág, tárgyi (épített) környezet, gazdálkodás, költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz, szolgáltatás, segélyhívószám, mentő, tűzoltóság, rendőrség, mosószer, tisztítószer, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, betegápolás.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 18 óra
Előzetes tudás	<p>A feladatmegoldáshoz szükséges információk szerzése és célszerű felhasználása.</p> <p>Tárgyak elkészítése segítséggel, mintakövetéssel.</p> <p>Eszközök biztonságos alkalmazása, tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Természetes anyagok felismerése.</p>	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a tárgyak, modellek készítéséhez felhasznált anyagokról, eszközökről, technológiákról. A tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>Mintakövetéssel a feladat végrehajtási lépéseinek megtervezése, a szükséges idő, anyag, munkamennyiség becslése.</p> <p>A tevékenységhez használt szöveges, rajzos és képi minta követéséből származó egyszerű utasítások, tervek végrehajtása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A tevékenységhez kapcsolódó baleseti veszélyek és más biztonsági kockázatok felismerése és megelőzése, a segítségnyújtás lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő, biztonságos használata. Kézügyesség, mozgáskoordináció, jó testtartás, megfelelő</p>	

HELYI TANTERV 2013

	erőkifejtés képességének fejlesztése. Munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása, törekvés a takarékosagra.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Ismerkedés a felhasznált anyagok tulajdonságaival</i> Anyagvizsgálat szemrevételezéssel, tapintással, szaglással. Az anyagok felhasználási lehetőségeiket befolyásoló tulajdonságai.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> anyagi tulajdonságok.</p> <p><i>Matematika:</i> mérés, becslés, szerkesztés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> rajzeszközök használata, épületek jellemzői.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése. Tárgyaink világa. A világ öröksége.</p>
<p><i>2.2. Tárgyak készítése, technológiák elsajátítása</i> Kézi varrás és hímzés eszközei (varrótű, hímzőtű, varrocérna, hímzőcérna, szabóólló, gyűszű), alapöltései (előöltés, tűző öltés, pelenkaöltés), díszítőöltések (pl. száröltés, láncöltés, laposöltés, keresztöltés, gobelin-öltés), hímzések gyakorlása. Szabás előrajzolással, minta vagy sablon alkalmazásával. Munkadarab készítése választott népi minta szerinti díszítőöltésekkel. Körmönfonás, szalagszövés. Textilek készítése fonalból szövással. Szövött anyagok, filcanyagok felhasználása. Ujjbábok készítése. Egyszerű használati tárgyak, dísz tárgyak, játékok, ajándékok készítése természetes anyagok, papír, textil, bőr, fa, fonal, fémdrót, illetve maradék- vagy hulladékanyagok, -tárgyak felhasználásával minta vagy rajz alapján. Mérés, előrajzolás, méretre alakítás gyakorlása. Épületmakett és járműmodell készítése különféle anyagokból, vagy konstrukciós játékok (pl. faépítő, fémépítő, Lego) felhasználásával minta, kép, illetve rajz alapján. A munkahely célszerű rendjének fenntartása. Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.</p> <p><u>Helyi sajátosság</u> <u>Helyi népművészeti tárgyak, alkotások megismerése. Látogatás a Tájházba.</u></p>	
<p><i>2.3. Ismerkedés a műszaki ábrázolás elemeivel</i> Mérés eszközei, használatuk. Méretazonosság megállapítása. Vonalfajták (vastag, vékony, folytonos, szaggatott, pontvonal). Körvonalrajz, alaprajz, vázlatrajz felismerése, készítése.</p>	
<p><i>2.4. A technika vívmányainak mindennapi használata</i> A háztartásban lévő eszközök, berendezések és a megismert</p>	

HELYI TANTERV 2013

egyszerű termelési (készítési) folyamatok, valamint fogyasztási cikkek azonosítása. Neves magyar, illetve külföldi találmányok, feltalálók. Technikatörténeti érdekességek.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, alapanyag, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, körvonalrajz, alaprajz, méret, mérés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás.

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. Helyes viselkedés csoportos közlekedési helyzetben. A gyalogosok közlekedését szabályozó elemi közlekedési jelzések, táblák, lámpák, útburkolati jelek ismerete. Viselkedési normák, illemszabályok ismerete a helyi közösségi közlekedésben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A biztonságos, fegyelmezett, tudatos gyalogos közösségi közlekedési magatartás és szokások megszilárdítása. A közösségi közlekedési környezet és a gyalogos közlekedési szabályok ismerete. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése, a megelőzés, az elhárítás és a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. A kerékpár felépítésének és működésének megismerése. Kerékpározás forgalomtól elzárt területen és kerékpárúton. A városi, országúti, vasúti, vízi és légi közlekedés szerepének átlátása, eszközeinek megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedési ismeretek</i> A gyalogos közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívüli közlekedés. A gyalogos közlekedés elsőbbségi helyzetei. Közlekedési terepasztal készítése természetes anyagok, hulladéktárgyak és egyéb építőelemek (pl. konstrukciós játékok – faépítő, Lego) felhasználásával, közlekedési szituációk megjelenítéséhez.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> beszédértés, szaknyelvhasználat, szövegértés, piktogramok.</p>

HELYI TANTERV 2013

<p><u>Helyi sajátosság:</u> <u>Gyalogos közlekedés a városban, helyismeret. A város épületeinek nevezetességeinek megismerése.</u></p>	<p><i>Környezetismeret:</i> lakóhelyismeret, térképismeret.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> közlekedési morál, udvariasság, kommunikáció.</p>
<p><i>3.2. Kerékpározási alapismeretek</i> A kerékpár részei, működése, közlekedésbiztonsági állapota, kötelező felszerelési tárgyai, biztonsági eszközök. Közlekedés lakó-pihenővezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Az úttest részei. Útburkolati jelek. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken.</p>	
<p><i>3.3. Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben</i> Viselkedési normák a közlekedési környezetben. Jegyvásárlás, jegykezelés, leszállási szándék jelzése. Balesetmentes, fegyelmezett viselkedés a helyi közlekedési járműveken. <u>Helyi sajátosság: Kerékpáros közlekedés a városban.</u></p>	
<p><i>3.4. Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés</i> A szárazföldi, vízi és légi közlekedés eszközei. Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély, levegőszennyezés. Egészségünk és a gyalogos, ill. kerékpáros közlekedés közötti kapcsolat. <u>Helyi sajátosság: Utazás vonattal, autóbusszal. Vízi közlekedés lehetőségei.</u></p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelző készülék, alul- és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg)közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, kerékpározás, forgalomtól elzárt terület, irányjelzés, bekanyarodás, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelés, biztonsági szabály, udvariassági szabály.</p>

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 8 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok. Néhány szokás, hagyomány ismerete. A megbeszélte öltözködési és viselkedési szabályok betartása.</p>	

HELYI TANTERV 2013

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Kulturált ünneplés. Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése. A szabadidő hasznos eltöltésének tudatosítása. Az ünnepre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése. Ismerkedés a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival, folyamatos kommunikáció, egyeztetés. Alkalmassá tétel a feladatok megosztására, részfeladatok egyre önállóbb végrehajtására. A kockázati tényezők felismerése, mérlegelése. Munkavégzés egyénileg és csapatban. A tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) értékelése, elemzése, s ezek megszívlelése.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p><i>4.1. Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítás vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása. <u>Helyi sajátosság</u> <u>Iskolánk ünnepei, hagyományainak ápolása. Pilinszky nap, karácsonyi projekt, víz hete, egészség nap, gyermeknap</u></p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata.</p>
<p><i>4.2. A közösségért végzett munka</i> A közösségi tér alakítása: teremdekoráció, faliújság készítése. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> hagyományok, szokások, ünnepek, élmények feldolgozása.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnep, munkaszervezés, programszervezés.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos</p>	<p>Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása. Használati utasítások értő olvasása, betartása.</p>
---	--

HELYI TANTERV 2013

ciklus végén	<p>Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.</p> <p>Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.</p> <p>A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazása.</p> <p>A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p>
---------------------	--

Osztályozás, értékelés

Jeles(5)

A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.

Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában rendkívül ügyes.

A technika órán készülő munkadarab tervezésében kreatív, a kivitelezésben pedig igényes, pontos.

Jó(4)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni.

Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában tudása korának megfelelő.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes, pontos.

Közepes(3)

Munkavégzés előtt és közben időnként biztatást igényel.

Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.

Általános tájékozottsága kissé hiányos.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában időnként bizonytalan.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésekor türelme, pontosságra törekvése változó.

Elégséges(2)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése gyenge. Munkavégzés előtt és közben folyamatos biztatást és segítséget igényel.

HELYI TANTERV 2013

Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.
Általános tájékozottsága nagyon hiányos.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában általában bizonytalan, sok segítséget igényel.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként igénytelen, felületes, kapkodó.

Elégtelen(1)

A tantervi minimumot és a továbbhaladás feltételeit még nem teljesítette.

HELYI TANTERV 2013

4. ÉVFOLYAM

KÉPESSÉG-FEJLESZTÉSI TERÜLET:

Barátság

- Érzelmek tudatosítása és szabályozása
- Mások szempontjainak tekintetbe vétele
- Kritikai képesség
- Kommunikációs készség
- Együttműködés
- Visszautasítás
- Kompromisszum

Ajánlott tevékenységek:

- az együttműködés színteréül szolgáló közös tér alakítása közös kreatív alkotótevékenységgel
- csoportalakítás; csoportfejlesztés – csoportidentitást erősítő játékos és kreatív feladatok
- játékos szabály-gyakorlás/kooperatív játékok
- megbeszélés, beszélgetés
- megjelenítés, szerepjáték
- közös feladatmegoldás
- önellenőrzés
- dramatikus megjelenítés

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	<p>Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról és tevékenységeinek szerepéről.</p> <p>Egészséges családi munkamegosztás és elemi munkaszokások ismerete.</p> <p>Cselekvő hozzáállás, személyes felelősségvállalás példáinak ismerete.</p> <p>Odafigyelés a környezetre, együttműködés a családi és az iskolai közösségben.</p> <p>Természeti, társadalmi és technikai környezetünk és a megtapasztalt természetátalakító munkák alapvető ismerete.</p> <p>Információszerzés a problémák megoldására irányuló tevékenységekkel kapcsolatban, és a kapott információk felhasználása.</p>	
A tematikai	Értékek közvetítése által a pozitív akarati tulajdonságok fejlesztése.	

HELYI TANTERV 2013

<p>egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az elvárt jó magatartási elemek (engedelmesség, alkalmazkodás, udvariasság) gyakoroltatása és a tulajdonságok tárházának bővítése (önállóság, határozottság, segítőkészség, közösségi érzés, másokon való segítség, tolerancia) a tevékenységek végzése közben.</p> <p>Elvárások, normák megfogalmazása, közösségi egyeztetése, betartásuk elvárása, az együttműködés és egymás munkájának jó szándékkal történő értékelése, érzések és ellenérzések építő jellegű kifejezése, a vélemények nyílt közlése, egyszerű indoklása.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p><i>1.1. Önkiszolgálás, vendéglátás</i> Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, különböző élethelyzetekben történő önkiszolgáló tevékenység gyakorlása. Egyszerű hideg étel (pl. szendvics, hidegtál) elkészítése. Teafőzés. Vendéglátás. Néhány egyszerű vendégváró étel, csemege elkészítése. Asztalterítés és tálalás szabályai. Szalvétahajtogatás.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, rokonság, hétköznapiak és ünnepi alkalmak, emberi test, egészséges életmód.</p>
<p><i>1.2. Családi ünnepek</i> Ünneplés a családban. Családi szokások és hagyományok. Az ünnep hangulatát kifejező dekoráció készítése. Ajándékkészítés, csomagolás. Az ajándékozás módja, formája.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.3. Gazdálkodás a háztartásban</i> Takarékosság alapanyaggal, energiával, idővel, pénzzel, fogyasztási cikkekkel. Bevételek, kiadások. Zsebpénz kezelése, beosztása.</p>	<p><i>Matematika:</i> problémamegoldás, számok, alpműveletek, becslés.</p>
<p><i>1.4. Egészségünk</i> Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek). Egészségkárosító és környezetszennyező hatások a háztartásban. Megelőzés, kármentesítés. Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek. Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai. Helyi sajátosság: Egészség nap- egészséges életmód</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> egészség és környezeti hatások, önismeret, felelősség, példakép, kapcsolatépítés, kapcsolattartás.</p>
<p><i>1.5. Önismeret</i> Önismeret, felelősségvállalás, tudatosság a munkák végzésekor. Önellenzés, hibák javítása.</p>	

HELYI TANTERV 2013

<p><i>1.6. A háztartásban használt vegyszerek</i></p> <p>A háztartásban használt vegyszerek (pl. tisztítószer, kozmetikumok, festékek, ragasztók) használati utasításainak tanulmányozása.</p> <p>Környezetbarát termékek előnyben részesítése. Házi praktikák gyűjtése, ismertetése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Életvitel, élettér, élővilág, tárgyi (épített) környezet, gazdálkodás, költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz, szolgáltatás, segélyhívószám, mentő, tűzoltóság, rendőrség, mosószer, tisztítószer, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, betegápolás.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 18 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A feladatmegoldáshoz szükséges információk szerzése és célszerű felhasználása.</p> <p>Tárgyak elkészítése segítséggel, mintakövetéssel.</p> <p>Eszközök biztonságos alkalmazása, tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Természetes anyagok felismerése.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Tapasztalatszerzés a tárgyak, modellek készítéséhez felhasznált anyagokról, eszközökről, technológiákról. A tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>Mintakövetéssel a feladat végrehajtási lépéseinek megtervezése, a szükséges idő, anyag, munkamennyiség becslése.</p> <p>A tevékenységhez használt szöveges, rajzos és képi minta követéséből származó egyszerű utasítások, tervek végrehajtása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A tevékenységhez kapcsolódó baleseti veszélyek és más biztonsági kockázatok felismerése és megelőzése, a segítségnyújtás lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő, biztonságos használata. Kézügyesség, mozgáskoordináció, jó testtartás, megfelelő erőkifejtés képességének fejlesztése.</p> <p>Munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása, törekvés a takarékosagra.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>

HELYI TANTERV 2013

<p><i>2.1. Ismerkedés a felhasznált anyagok tulajdonságaival</i> Anyagvizsgálat szemrevételezéssel, tapintással, szaglással. Az anyagok felhasználási lehetőségeiket befolyásoló tulajdonságai.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> anyagi tulajdonságok.</p>
<p><i>2.2. Tárgyak készítése, technológiák elsajátítása</i> Kézi varrás és hímzés eszközei (varrótü, hímzőtü, varrócérna, hímzőcérna, szabóólló, gyűszű), alapöltései (előöltés, tűző öltés, pelenkaöltés), díszítőöltések (pl. száröltés, láncöltés, laposöltés, keresztöltés, gobelin-öltés), hímzések gyakorlása. Szabás előrajzolás, minta vagy sablon alkalmazásával. Munkadarab készítése választott népi minta szerinti díszítőöltésekkel. Körmönfonás, szalagszövés. Textilek készítése fonalból szövással. Szövött anyagok, filcanyagok felhasználása. Ujjbábok készítése. Egyszerű használati tárgyak, dísz tárgyak, játékok, ajándékok készítése természetes anyagok, papír, textil, bőr, fa, fonal, fémdrót, illetve maradék- vagy hulladékanyagok, -tárgyak felhasználásával minta vagy rajz alapján. Mérés, előrajzolás, méretre alakítás gyakorlása. Épületmakett és járműmodell készítése különféle anyagokból, vagy konstrukciós játékok (pl. faépítő, fémépítő, Lego) felhasználásával minta, kép, illetve rajz alapján. A munkahely célszerű rendjének fenntartása. Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás. Helyi sajátosság Helyi népművészeti tárgyak, alkotások megismerése. Látogatás a Tájházba.</p>	<p><i>Matematika:</i> mérés, becslés, szerkesztés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> rajzeszközök használata, épületek jellemzői.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése. Tárgyaink világa. A világ öröksége.</p>
<p><i>2.3. Ismerkedés a műszaki ábrázolás elemeivel</i> Mérés eszközei, használatuk. Méretazonosság megállapítása. Vonalfajták (vastag, vékony, folytonos, szaggatott, pontvonal). Körvonalrajz, alaprajz, vázlatrajz felismerése, készítése.</p>	
<p><i>2.4. A technika vívmányainak mindennapi használata</i> A háztartásban lévő eszközök, berendezések és a megismert egyszerű termelési (készítési) folyamatok, valamint fogyasztási cikkek azonosítása. Neves magyar, illetve külföldi találmányok, feltalálók. Technikatörténeti érdekességek.</p>	

HELYI TANTERV 2013

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, alapanyag, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, körvonalrajz, alaprajz, méret, mérés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás.
------------------------------------	--

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	<p>Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. Helyes viselkedés csoportos közlekedési helyzetben.</p> <p>A gyalogosok közlekedését szabályozó elemi közlekedési jelzések, táblák, lámpák, útburkolati jelek ismerete.</p> <p>Viselkedési normák, illemszabályok ismerete a helyi közösségi közlekedésben.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A biztonságos, fegyelmezett, tudatos gyalogos közösségi közlekedési magatartás és szokások megszilárdítása.</p> <p>A közösségi közlekedési környezet és a gyalogos közlekedési szabályok ismerete.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése, a megelőzés, az elhárítás és a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.</p> <p>A kerékpár felépítésének és működésének megismerése. Kerékpározás forgalomtól elzárt területen és kerékpárúton.</p> <p>A városi, országúti, vasúti, vízi és légi közlekedés szerepének átlátása, eszközeinek megismerése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedési ismeretek</i></p> <p>A gyalogos közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívüli közlekedés. A gyalogos közlekedés elsőbbségi helyzetei.</p> <p>Közlekedési terepasztal készítése természetes anyagok, hulladéktárgyak és egyéb építőelemek (pl. konstrukciós játékok – faépítő, Lego) felhasználásával, közlekedési szituációk megjelenítéséhez.</p> <p>Helyi sajátosság</p> <p>Gyalogos közlekedés a városban, helyismeret. A város épületeinek, nevezetességeinek megismerése.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i></p> <p>beszédértés, szaknyelvhasználat, szövegértés, piktogramok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i></p> <p>lakóhelyismeret, térképismeret.</p>

HELYI TANTERV 2013

<p>3.2. <i>Kerékpározási alapismeretek</i> A kerékpár részei, működése, közlekedésbiztonsági állapota, kötelező felszerelési tárgyai, biztonsági eszközök. Közlekedés lakó-pihenővezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Az úttest részei. Útburkolati jelek. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken. Helyi sajátosság Kerékpártúra a környéken, Balatonfüzfőre, Balatonakarattyára.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> közlekedési morál, udvariasság, kommunikáció.</p>
<p>3.3. <i>Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben</i> Viselkedési normák a közlekedési környezetben. Jegyvásárlás, jegykezelés, leszállási szándék jelzése. Balesetmentes, fegyelmezett viselkedés a helyi közlekedési járműveken.</p>	
<p>3.4. <i>Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés</i> A szárazföldi, vízi és légi közlekedés eszközei. Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély, levegőszennyezés. Egészségünk és a gyalogos, ill. kerékpáros közlekedés közötti kapcsolat. Helyi sajátosság: Utazás vonattal, autóbusszal. Vízi közlekedés lehetőségei.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelző készülék, alul- és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg)közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, kerékpározás, forgalomtól elzárt terület, irányjelzés, bekanyarodás, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelés, biztonsági szabály, udvariassági szabály.</p>

<p>Tematikai egység</p>	<p>4. Közösségi munka, közösségi szerepek</p>	<p>Órakeret 8 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok. Néhány szokás, hagyomány ismerete. A megbeszélte öltözködési és viselkedési szabályok betartása.</p>	

HELYI TANTERV 2013

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Kulturált ünneplés. Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése. A szabadidő hasznos eltöltésének tudatosítása. Az ünnepre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése. Ismerkedés a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival, folyamatos kommunikáció, egyeztetés. Alkalmassá tétel a feladatok megosztására, részfeladatok egyre önállóbb végrehajtására. A kockázati tényezők felismerése, mérlegelése. Munkavégzés egyénileg és csapatban. A tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) értékelése, elemzése, s ezek megszívlelése.</p>
<p style="text-align: center;">Ismeretek/fejlesztési követelmények Kapcsolódási pontok</p>	
<p><i>4.1. Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítás vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása. Helyi sajátosság Iskolánk ünnepei, hagyományainak ápolása. Pilinszky nap, karácsonyi projekt, víz hete, egészség nap, gyermeknap</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata. <i>Erkölcstan:</i> hagyományok, szokások, ünnepek, élmények feldolgozása.</p>
<p><i>4.2. A közösségért végzett munka</i> A közösségi tér alakítása: teremdekoráció, faliújság készítése. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnep, munkaszervezés, programszervezés.</p>
<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása. Használati utasítások értő olvasása, betartása. Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló</p>

HELYI TANTERV 2013

	<p>hatás érvényesülése tárgyalkotáskor).</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.</p> <p>Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.</p> <p>A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségi szintű alkalmazása.</p> <p>A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p>
--	--

Osztályozás, értékelés

Jeles(5)

A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.

Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában rendkívül ügyes.

A technika órán készülő munkadarab tervezésében kreatív, a kivitelezésben pedig igényes, pontos.

Jó(4)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni.

Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában tudása korának megfelelő.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes, pontos.

Közepes(3)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni. Munkavégzés előtt és közben időnként biztatást igényel.

Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.

Általános tájékozottsága kissé hiányos.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában időnként bizonytalan.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésekor türelme, pontosságra törekvése változó.

Elégséges(2)

A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése gyenge. Munkavégzés előtt és közben folyamatos biztatást és segítséget igényel.

HELYI TANTERV 2013

Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan. Általános tájékozottsága nagyon hiányos.

Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában általában bizonytalan, sok segítséget igényel.

A technika órán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes, kapkodó.

Elégtelen(1)

A tantervi minimumot és a továbbhaladás feltételeit még nem teljesítette.